

CAL 19-035

COMMISSIE AWACS LIMBURG

Secretariaat: Postbus 5700-6202 MA Maastricht

OVERZICHT KLACHTEN

3^e kwartaal 2019

December 2019

Uitgegeven door de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg onder verantwoordelijkheid van de Commissie AWACS Limburg

INHOUDSOPGAVE

-	Begrippenlijst	blz. 3
-	Inleiding	blz. 4
1.	Algemeen	blz. 5
2.	Klachten	blz. 10
	2.1 Dagperiode	blz. 10
	2.2 Nacht-/weekendperiode	blz. 13
3.	Klagers	blz. 14
	3.1 Klagers naar klachtensoort	blz. 14
	3.2 Spreiding klagers en klachten	blz. 15
4.	Vliegbewegingen	blz. 16

BEGRIPPENLIJST

S.K.L.Z.L.:	Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid - Limburg een onafhankelijke stichting, die ten behoeve van de Commissie Regionaal.Overleg Luchthaven Maastricht en de Commissie AWACS Limburg zorg draagt voor registratie, analyse en behandeling van klachten over vliegverkeer in de regio, tevens voor het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie. De SKLZL is te allen tijde te bereiken op telefoonnummer: 043-3652020 De medewerkers zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09:00 tot 14:00 uur, buiten deze uren kunt u uw klacht(en) inspreken op het antwoordapparaat. Op verzoek van de klager wordt deze teruggebeld. Klachten kunnen ook digitaal worden ingediend via www.kicl.nl . De ingesproken en digitale klachten worden op de gebruikelijke wijze geregistreerd en gerapporteerd aan de Commissie AWACS Limburg.
Klacht:	een door een klager bij het klachtenbureau gemelde ervaring van hinder of overlast door vliegverkeer.
Klager: (klaagadres) en	een adres van waaruit minstens een klacht is geuit, met de restrictie dat meerdere klachten van verschillende personen op een huisadres tot één dezelfde klager (klaagadres) worden gerekend.
Dagperiode:	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur.
Nacht-/weekend- periode	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend van 00:00 tot 24:00 uur.
Vliegbeweging:	een door de A.T.C. Geilenkirchen geregistreeerde vliegbeweging boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen.
A.T.C.:	Air Traffic Control (Luchtverkeersbeveiliging).
M.T.O.W.:	Maximum Take Off Weight.
95% Spreidingsgebied:	Het 95% spreidingsgebied wordt gevormd door het gebied waarbinnen zich 95% van het aantal bewegingen over het jaar 1997 bevindt.
Woonkernoffender:	Het betreft hier vliegbewegingen buiten het 95% spreidingsgebied beneden de 3000 ft., die over de woonkernen van Schinveld en Brunssum gaan.

INLEIDING

Dit rapport is opgesteld om de Commissie AWACS Limburg te informeren over telefonische en e-mailklachten met betrekking tot vliegverkeer van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen, die bij de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg zijn ingediend in het 3^e kwartaal 2019. De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

Gegevens over klachten en klagers zijn in tabellen verwerkt en worden vergeleken met de gegevens over dezelfde periode in 2018.

1. ALGEMEEN

Tabel 1.1. Aantal klachten en klagers in het 3^e kwartaal

	aantal bewegingen		aantal klachten		aantal klagers	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Juli	141	160	951	1489	89	151
Augustus	202	182	1676	2071	115	134
september	120	175	601	1499	61	126
Totaal	463	517	3228	5059	165	249

In deze tabel is de relatie weergegeven van het totale aantal vliegbewegingen boven Nederland van of op weg naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen. In de laatste kolom is het totale aantal klagers in het 3^e kwartaal weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere klager voor zowel de maand als het kwartaal 1 x als zodanig geteld wordt. Het is daarom niet mogelijk de klagers voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen. Zou men dit doen dan kan het voorkomen dat een klager die in zowel juli, augustus en september heeft geklaagd, voor het totaalcijfer 3 x wordt meegerekend.

Uit de tabel blijkt dat het aantal vliegbewegingen in het 3^e kwartaal 2019 met 12% is toegenomen ten opzichte van dezelfde periode in 2018. Het aantal klachten is gestegen met 57% terwijl het aantal klagers is toegenomen met 51% ten opzichte van dezelfde periode in 2018. De klachten gaan vooral over geluidhinder, laagvliegen, afwijkende route, uitstoot en trilling. Uit berekening blijkt dat de mediaan* in 2019 gelijk is gebleven t.o.v. 2018, namelijk 2 klachten per klager per kwartaal.

Kijken we naar de afzonderlijke maanden, dan zien we:

- in juli dat het aantal bewegingen is toegenomen met 13%. Het aantal klachten stijgt met 57%, het aantal klagers neemt toe met 70%.
- in augustus een afname van de bewegingen met 10%. Het aantal klachten stijgt met 24% en het aantal klagers neemt toe met 17%.
- in september de bewegingen toenemen met 46%. Het aantal klachten stijgt met 149% terwijl het aantal klagers toe neemt met 107%.

*) Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal klachten per klagers (d.w.z. dat de meeste klagers weinig klachten hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep klagers; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de klagers te maken met het door hen ingediende aantal klachten in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle klagers met 1 klacht, vervolgens die met 2 klachten etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal klachten) in de rij klagers. Bij 249 klagers wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 125^e klager.

Kijken we naar de bewegingen en de klachtenpatronen van de afgelopen zeven jaar dan zien we het volgende:

Vanaf 2012 tot en met 2016 is er, met uitzondering van 2014, sprake van een licht dalende trend van het totale aantal bewegingen. In 2014 constateren we een sterke daling van de bewegingen als gevolg van een gedeeltelijke sluiting van de baan in het 2^e en 3^e kwartaal van 2014 in verband met een baanrenovatie. In 2017 constateren we een lichte stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2018 zien we een lichte stijging van 1% ten opzichte van het voorgaande jaar. In het 1^e kwartaal 2019 constateren we een toename van bewegingen met 25% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2018. In het 2^e kwartaal 2019 zien we een afname van bewegingen met 33% ten opzichte van het 1^e kwartaal en in het 3^e kwartaal een toename met 25% ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

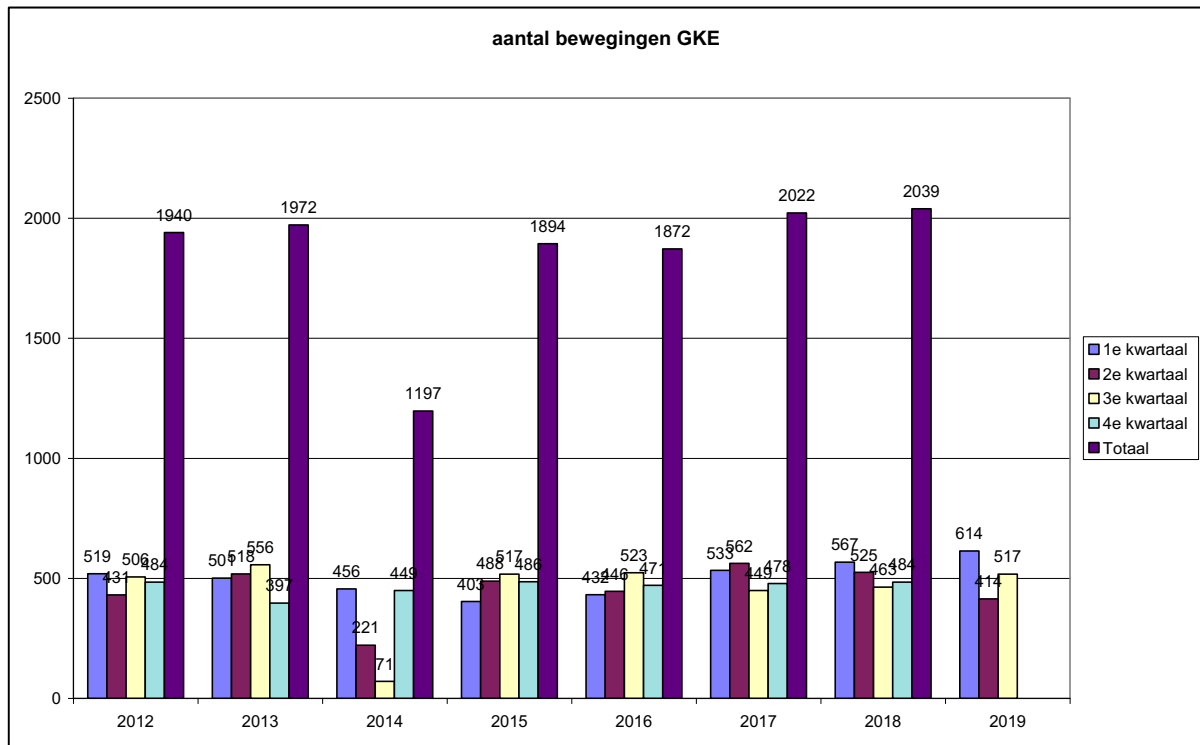
De trainingsbewegingen laten voor de periode 2012 tot en met 2016 een wisselend patroon zien. In 2013 constateren we een stijging van trainingsbewegingen ten opzichte van het jaar daarvoor, in 2014 een substantiële daling van de trainingsbewegingen als gevolg van de baanrenovatie in dat jaar. In 2015 en 2016 blijft het aantal bewegingen constant. In 2017 stijgt het aantal trainingsbewegingen ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2018 neemt het aantal trainingsbewegingen toe met 8% ten opzichte van de voorgaande jaar. In het 1^e kwartaal 2019 constateren we een toename van trainingsbewegingen van 9% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2018. In het 2^e kwartaal nemen de trainingsbewegingen met 39% af ten opzichte van het 1^e kwartaal en in het 3^e kwartaal een toename met 19% ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

De klachten nemen in 2010 toe ten opzichte van het aantal in 2009. Vanaf 2011 tot en met 2013 is er sprake van een duidelijke dalende trend. In 2014 constateren we een verdere daling van het totale aantal klachten, zie bovenstaande verklaring. Het aantal klachten neemt in 2015 sterk toe ten opzichte van 2014, een toename met 82%. In 2016 nemen de klachten met 5% toe ten opzichte van 2015. In 2017 stijgen de klachten met 7% t.o.v. 2016. In 2018 neemt het aantal klachten toe met 4% ten opzichte van het voorgaande jaar. In het 1^e kwartaal 2019 constateren we een toename van klachten met 23% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2018. In het 2^e kwartaal 2019 nemen de klachten met 27% af ten opzichte van het 1^e kwartaal en in het 3^e kwartaal constateren we een stijging met 50% ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

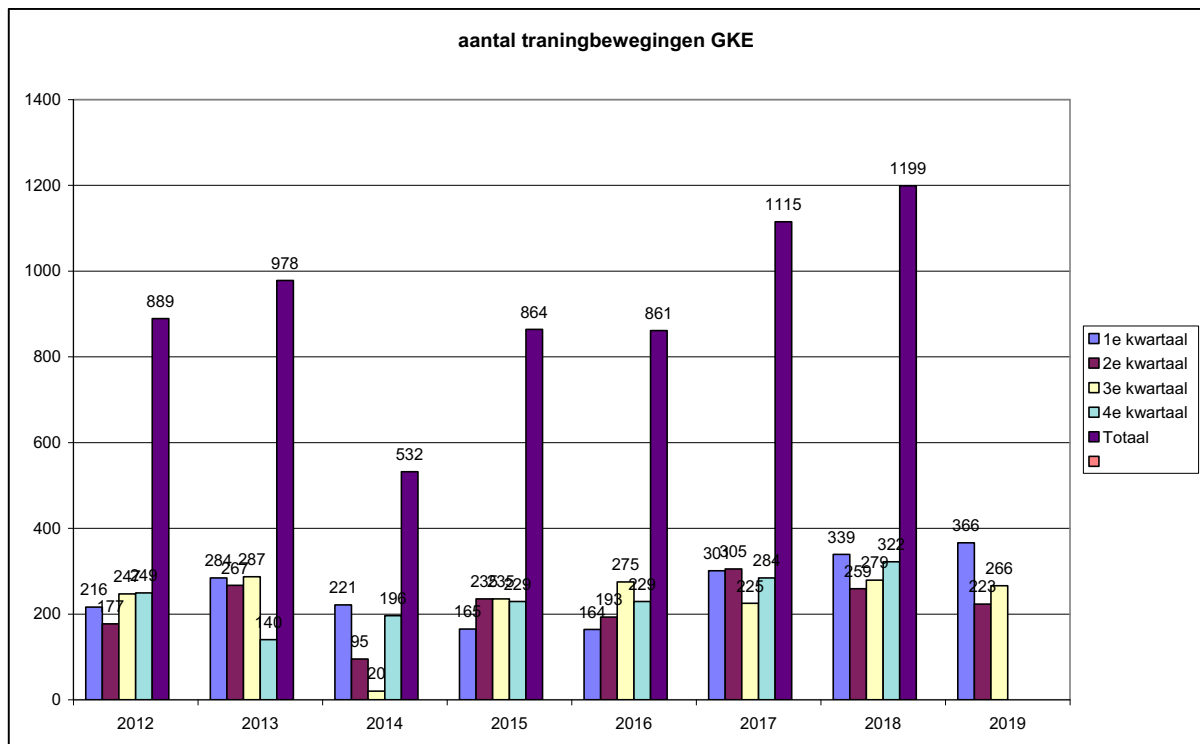
De klagers laten nagenoeg een vergelijkbaar patroon zien. In 2010 is een sterke toename van de klagers te zien ten opzichte van 2009. In 2011 is sprake van een sterke afname van klagers, in 2012 en 2013 constateren we een geleidelijke afname. In 2014 zien we de klagers verder afnemen, zie eerder genoemde verklaring. In 2015 constateren we een toename ten opzichte van 2014 met 27%. In 2016 nemen de klagers toe met 38% ten opzichte van 2015. In 2017 daalt het aantal klagers met 14% t.o.v. 2016. In 2018 neemt het aantal klagers met 60% toe ten opzichte van 2017. In het 1^e kwartaal 2019 constateren we een afname van klagers met 22% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2018. In het 2^e kwartaal 2019 nemen de klagers met 13% toe ten opzichte van het 1^e kwartaal, in het 3^e kwartaal zien we een toename met 16% ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

Bovenstaande informatie wordt op de volgende pagina's grafisch weergegeven

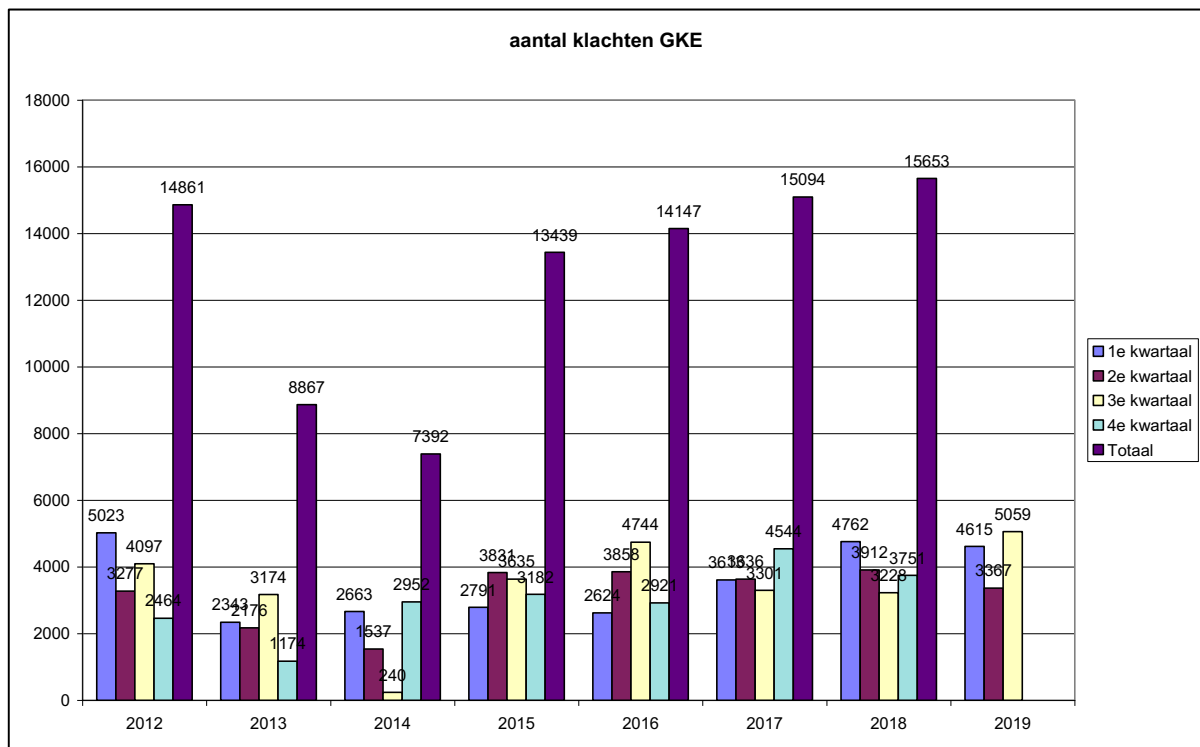
Grafiek 1.1. Trend: bewegingen

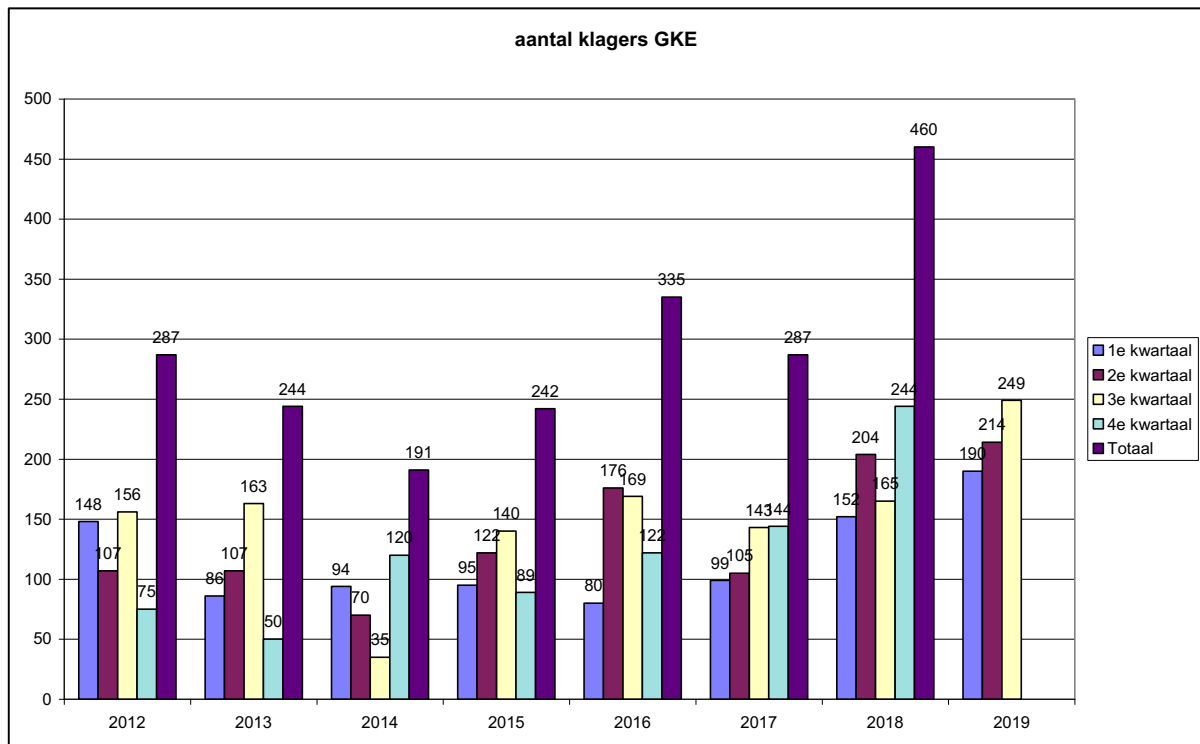
Grafiek 1.2. Trend: trainingsbewegingen

Grafiek 1.3. Trend: klachten

Grafiek 1.4. Trend: klagers

Bij het indienen van een klacht over vliegverkeer wordt de mogelijkheid geboden meerdere oorzaken van de ervaren hinder te benoemen, zie tabel 1.2.

Onder stankoverlast wordt verstaan het daadwerkelijk waarnemen van kerosinegeur, waarbij dan vaak ramen en deuren gesloten moeten worden. Dit wordt als zeer hinderlijk ervaren. Een verklaring van de stankoverlast zou kunnen zijn dat deze kan worden veroorzaakt door het vertrek van toestellen richting Duitsland in combinatie met een noord – c.q. noordoostelijke windrichting , waarbij kerosinestank Brunssum of Schinveld kan bereiken. Ook kan de geur van de kerosine als gevolg van bepaalde weersomstandigheden zoals bewolking, smog of koude luchtlagen in de winter blijven hangen. Opgemerkt dient te worden dat wanneer er door de klager gesproken wordt over ‘laagvliegen’ dit niet wil zeggen wil dat het toestel ook daadwerkelijk te laag gevlogen heeft, het gaat hier om overlast zoals deze door de klager ervaren wordt. Wanneer er gesproken wordt van ‘afwijkende route’ dit mogelijk op last van de Luchtverkeersleiding in Beek heeft plaatsgevonden ten behoeve van separatie van vliegverkeer van Maastricht Aachen Airport. In de vergadering d.d. 14 december 2000 van de Commissie AWACS Limburg is de afspraak gemaakt om vluchten die zich buiten het 95% spreidingsgebied bevinden en de woonkernen van Brunssum of Schinveld overvliegen beneden de 3000 voet door de SKLZL ter controle c.q. beoordeling naar de plv. basiscommandant door te sturen. Zie CAL-rapport: Vliegbewegingen over woonbebouwing van Schinveld en Brunssum.

Onder ‘overige oorzaak’ wordt in dit kwartaal het volgende verstaan: een inwoner uit Merkelbeek en een uit Landgraaf melden overlast van doorstarts op de late avond, met als gevolg dat de kinderen wakker worden; een inwoner uit Oirsbeek en een uit Schinveld verwonderen zich over het feit dat er AWACS bewegingen plaatsvinden terwijl er een smogalarm is; een inwoner uit Schinveld meldt problemen met ademhaling als gevolg van kerosine stank; een inwoner uit Schinveld vraagt zich af waarom de AWACS toestellen met minder uitstoot en minder Decibellen bijna alleen in de USA vliegen; een inwoner uit Heerlen is bezorgd over de uitstoot van fijnstof door de AWACS toestellen en is van mening dat deze toestellen in grote mate verantwoordelijk zijn voor de gezondheidsproblemen in Limburg waar de mensen aantoonbaar ongezonder zijn dan in de rest van Nederland; een inwoner uit Brunssum vindt “het compleet waanzinnig dat we door de overheid over milieu en terugdringen van uitstoot worden volgestopt, maar dat een enkele stap richting schonere motoren door de onze overheid niet wordt gezet”.

Tabel 1.2. Visualisering van voorgaande tekst

Overzicht oorzaak klachten	2018	2019
Totaal aantal klachten*	3228	5059
Geluid	3227	5037
Laagvliegen	1285	2338
Stank	590	871
Uitstoot	1227	1591
Afwijkende route	1104	1752
Trillingen	706	1390
Angst	261	668
Grondlawai	0	0
Warming up	0	0
Proefdraaien	0	0
Overig	9	6

* Een klacht kan meerdere oorzaken hebben.

2. KLACHTEN

In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen gedurende **de dagperiode** en vliegbewegingen gedurende **de nacht - / weekendperiode**.

De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

2.1 Dagperiode

Tabel 2.1. **Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de dagperiode in het 3^e kwartaal**

	aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal klachten per 100 bewegingen		aantal klagers	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Juli								
Totaal	141	160	951	1489	674	931	89	151
starts	119	131	871	1240	732	947		
landingen	22	29	80	249	364	859		
overig			0					
Augustus								
Totaal	202	182	1676	2071	830	1138	115	134
Starts	170	175	1559	2024	917	1157		
landingen	32	7	117	47	366	671		
Overig			0					
September								
Totaal	120	175	601	1499	501	857	61	126
Starts	110	131	568	1040	516	794		
landingen	10	44	33	459	650	1043		
Overig			0					
3^e kwartaal								
totaal	463	517	3228	5059	697	979	165	249
starts	399	437	2998	4304	751	985		
landingen	64	80	230	755	359	944		
overig			0					

Tabel 2.1 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen gedurende de dagperiode, gedefinieerd als de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur. Ook is onderscheid gemaakt tussen starts en landingen en het aantal klachten hierover. Om een vergelijking van klachtenpatronen van de afzonderlijke maanden mogelijk te maken, worden klachten omgerekend naar aantal klachten per 100 vliegbewegingen. Het aantal klagers is weergegeven in de laatste kolom.

Tabel 2.2. **Aantal trainingsbewegingen in het 3^e kwartaal.**

	Aantal trainingsbewegingen		%
	2018	2019	
Juli	82	81	-1
Augustus	138	98	-29
September	59	87	+47
Totaal 3^e kwartaal	279	266	-5

Uit de tabellen 2.1. en 2.2 blijkt dat het aantal bewegingen gedurende de dagperiode in het 3^e kwartaal 2019 is toegenomen met 12% van 463 in '18 naar 517 bewegingen in '19. Het aantal trainingsbewegingen neemt af met 5% van 279 in '18 naar 266 in '19. Het aantal klachten neemt toe met 57% van 3228 in '18 naar 5059 in '19. Het aantal klagers stijgt met 51% van 165 in '18 naar 249 in '19.

Vergelijken we de klachtenpatronen van juli, augustus en september 2019 afzonderlijk met die van dezelfde periode in 2018 dan kunnen we het volgende opmerken:

- In juli 2019 constateren we dat het aantal bewegingen gestegen is met 13% van 141 naar 160. Het aantal trainingsbewegingen daalt met 1% van 82 naar 81. Het aantal klachten stijgt met 57% van 951 naar 1489, het aantal klagers stijgt met 70% van 89 naar 151.

In juli 2019 zijn 4 piekdagen verantwoordelijk voor 593 van de 1489 klachten d.i. 40%.

In juli 2018 zijn 2 piekdagen verantwoordelijk voor 284 van de 951 klachten d.i. 30%.

We verstaan onder piekdagen dagen met een hoge concentratie klachten (tenminste 100) en dikwijls ook veel bewegingen.

- In augustus 2018 daalt het aantal bewegingen met 10% van 202 naar 182. Het aantal trainingsbewegingen neemt af met 29% van 138 naar 98. Het aantal klachten neemt met 24% toe van 1676 naar 2071. Het aantal klagers stijgt met 17% van 115 naar 134.

In augustus 2019 zijn 7 piekdagen verantwoordelijk voor 1117 van de 2071 klachten d.i. 54%.

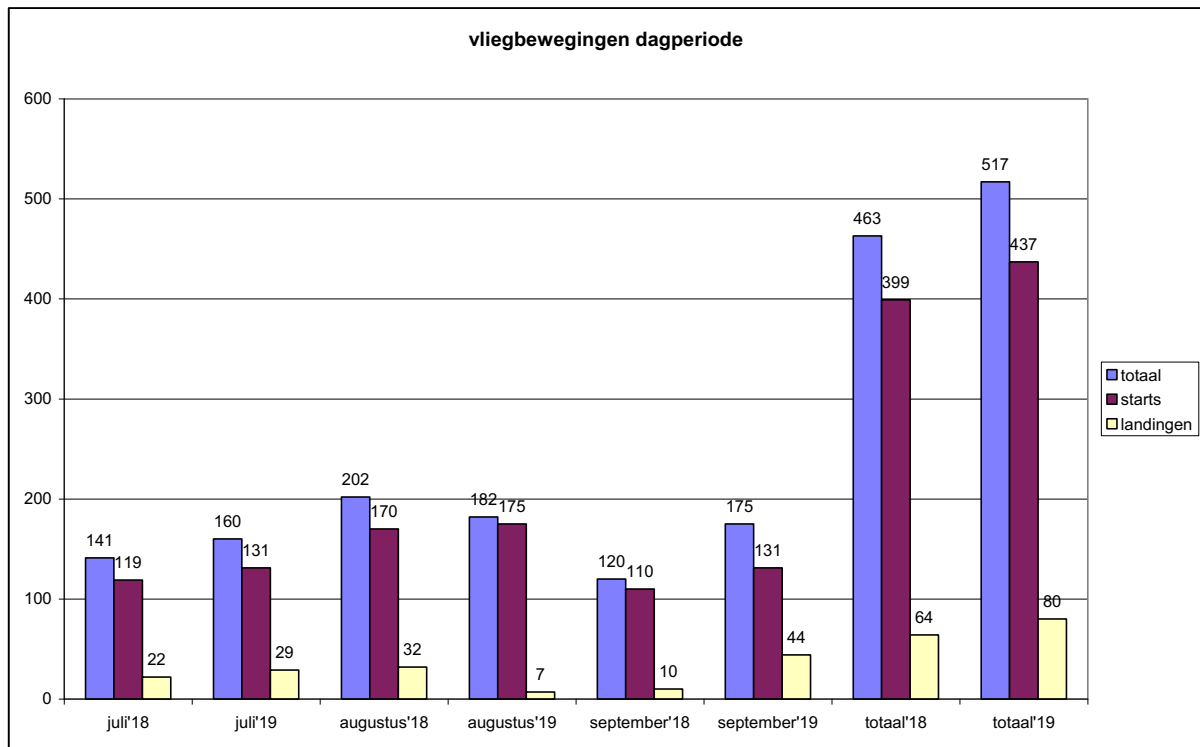
In augustus 2018 zijn 6 piekdagen verantwoordelijk voor 1087 van de 1676 klachten d.i. 65%.

- In september 2018 zien we een stijging van het aantal bewegingen met 46% van 120 naar 175. Het aantal trainingsbewegingen stijgt met 47% van 59 naar 87. Het aantal klachten stijgt met 149% van 601 naar 1499. Het aantal klagers stijgt met 107% van 61 naar 126.

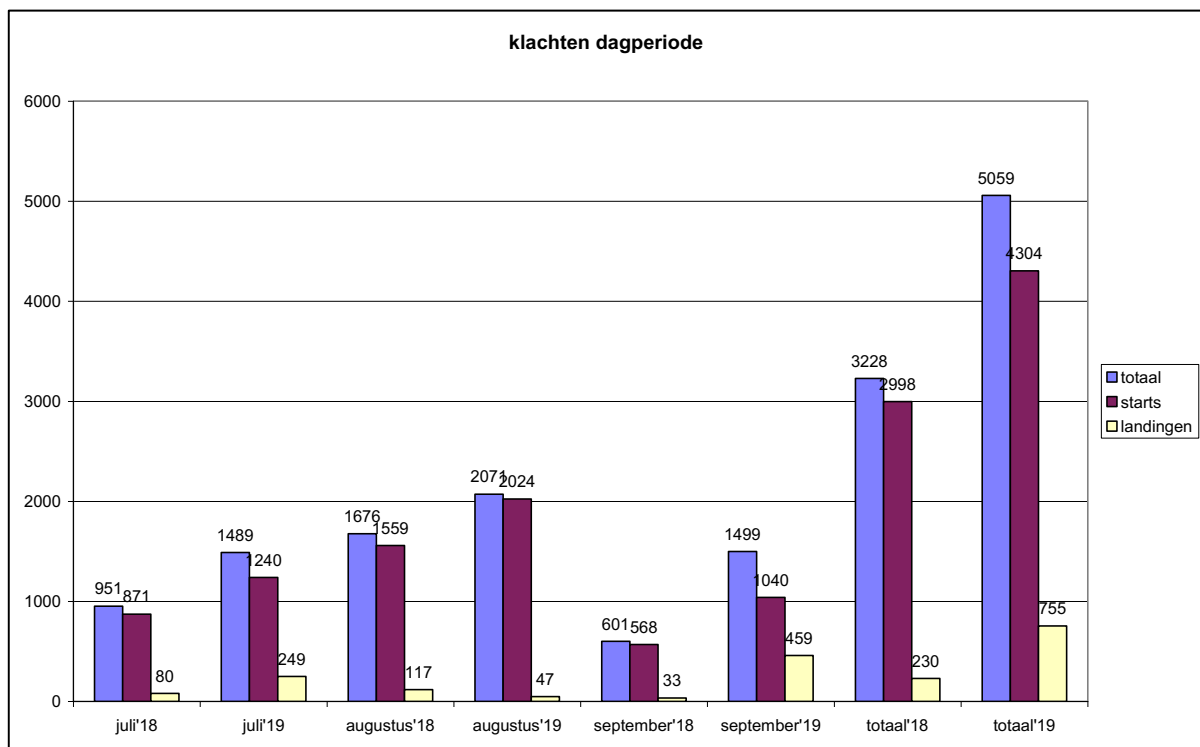
In september 2019 zijn 4 piekdagen verantwoordelijk voor 598 van de 1499 klachten d.i. 40%

In september 2018 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 121 van de 601 klachten d.i. 20%.

Grafiek 2.1. Visualisering van tabel 2.1

Grafiek 2.2. Visualisering van tabel 2.1

2.2 Nacht-/ weekendperiode

Tabel 2.3. Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de nacht-/ weekendperiode in het 3^e kwartaal

	aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal klagers	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Juli						
Totaal	0	0	0	0	0	0
starts						
landingen						
overig						
Augustus						
Totaal	0	0	0	0	0	0
Starts						
landingen						
Overig						
September						
Totaal	0	0	0	0	0	0
Starts						
landingen						
Overig						
3^e kwartaal						
totaal	0	0	0	0	0	0
starts						
landingen						
overig						

Tabel 2 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen en het aantal klachten over deze bewegingen gedurende de nacht-/weekendperiode, die gedefinieerd is als de periode van maandag tot en met vrijdag vanaf 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend vanaf 00:00 tot 24:00 uur.

KLAGERS

Tabel 3.1. Klagers naar klachtensoort 3^e kwartaal.

	2018	2019
totaal	165	249
dagperiode	165	249
nacht-/weekendperiode	0	0

In tabel 3.1 is naast het totale aantal klagers ook het aantal klagers weergegeven dat een klacht heeft ingediend over een vliegbeweging gedurende de dagperiode en de nacht - / weekendperiode.

Uit de tabel blijkt dat het totale aantal klagers is gestegen met 51%, het aantal klagers over de dagperiode stijgt eveneens met 51%, er hebben geen bewegingen in de nacht - / weekendperiode plaatsgevonden. Zie voor een verklaring §1, §2.1 en §2.2.

3.2 Spreiding klagers en klachten

Tabel 3.2. Aantal klagers en klachten per gemeente in het 3^e kwartaal.

Gemeente	Klagers		Klachten	
	2018	2019	2018	2019
Beek	4	7	14	43
Beekdaelen	*	95	*	2628
Brunssum	21	25	832	1753
Echt-Susteren	0	1	0	6
Eijsden/Margraten	0	12	0	15
Gulpen-Wittem	5	15	11	56
Heerlen	9	22	74	255
Kerkrade	1	1	38	4
Landgraaf	2	4	4	8
Maastricht	1	16	1	26
Meerssen	6	17	17	34
Nuth*	18	*	185	*
Onderbanken*	44	*	1625	*
Roerdalen	1	0	1	0
Schinnen*	25	*	325	*
Simpelveld	0	1	0	14
Sittard-Geleen	11	11	43	77
Stein	1	2	1	6
Vaals	1	0	1	0
Valkenburg a/d Geul	5	13	16	60
Voerendaal	10	7	40	74
Totaal	165	249	3228	5059

* De gemeente Beekdaelen is ontstaan op 1 januari 2019 door een fusie tussen de voormalige gemeenten Onderbanken, Nuth en Schinnen. De klagers en de klachten van de voormalige gemeenten kunnen bij elkaar worden opgeteld om de vergelijking mogelijk te maken met de aantallen klagers en klachten van de nieuwe gemeente Beekdaelen.

In deze tabel is de spreiding weergegeven van het aantal klagers en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in het 3^e kwartaal 2019 en dezelfde periode in 2018. In Brunssum neemt het aantal klagers toe met 19%, de klachten nemen toe met 111%. In Beekdaelen neemt het aantal klagers met 9% toe van *87 naar 95, het aantal klachten stijgt met 23% van *2135 naar 2628.

4. Vliegbewegingen

In de volgende tabellen zijn de vliegbewegingen en klachten per dag in het 3^e kwartaal 2019 weergegeven. De gegevens over de bewegingen zijn afkomstig van ATC Geilenkirchen.

tabel 4.1. Vliegbewegingen en klachten per dag juli 2019

Juli	bewegingen			Klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	Dag	nacht/ weekend	totaal
1	3		3	41		41
2	6		6	59		59
3	13		13	86		86
4	5		5	37		37
5	5		5	34		34
6						
7						
8	6		6	59		59
9	5		5	45		45
10	2		2	10		10
11	3		3	18		18
12	9		9	95		95
13						
14						
15	10		10	81		81
16	8		8	64		64
17	16		16	124		124
18	3		3	25		25
19	5		5	65		65
20						
21						
22	5		5	44		44
23	9		9	88		88
24	5		5	33		33
25	1		1	0		0
26	3		3	12		12
27						
28						
29	16		16	177		177
30	11		11	190		190
31	11		11	102		102
totaal	160		160	1489		1489

tabel 4.2. Vliegbewegingen en klachten per dag augustus 2019

Augustus	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	7		7	73		73
2	8		8	91		91
3						
4						
5	9		9	91		91
6	4		4	47		47
7	20		20	165		165
8	9		9	87		87
9	6		6	54		54
10						
11						
12	0		0	0		0
13	11		11	125		125
14	12		12	154		154
15	18		18	214		214
16	10		10	96		96
17						
18						
19	6		6	74		74
20	8		8	180		180
21	8		8	95		95
22	0		0	0		0
23	4		4	44		44
24						
25						
26	4		4	75		75
27	9		9	129		129
28	17		17	150		150
29	7		7	58		58
30	5		5	69		69
31						
totaal	182		182	2071		2071

tabel 4.3. Vliegbewegingen en klachten per dag in september 2019

September	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1						
2	8		8	100		100
3	8		8	64		64
4	11		11	101		101
5	5		5	52		52
6	0		0	0		0
7						
8						
9	7		7	42		42
10	0		0	0		0
11	8		8	79		79
12	11		11	49		49
13	21		21	250		250
14						
15						
16	5		5	25		25
17	16		16	147		147
18	6		6	73		73
19	11		11	97		97
20	10		10	99		99
21						
22						
23	3		3	3		3
24	10		10	83		83
25	4		4	36		36
26	12		12	75		75
27	2		2	25		25
28						
29						
30	17		17	99		99
31						
Totaal	175		175	1499		1499